

Predikan

Septuagesima 2011, årg. 3

Psalmer: 280, 656, 247:1-4, 73, 783.

Pär-Magnus Möller

I denna värld, som präglas av så mycket bräcklighet, ondsinhet och oförstånd, har Gud inrättat sitt eget rike, Guds rike. I detta rike gäller andra lagar än de som gäller utanför. Det är vi kristna, vår gemenskap, som är detta Guds rike.

Ett stort problem för kristenheten i vårt land är att vi så länge blivit fostrade i tanken att församlingen är en institution, en organisation, en förening som drivs av människor med religiöst intresse – men sanningen är att Gud har kallat oss att vara så mycket mer – så mycket mer! Vi är kallade att vara ett eget rike, ett eget folk. Vi är i första hand inte svenskar, vi gudsríkets folk – vi har vår identitet med kristna i Afrika, Asien, Amerika, Australien och var vi än verkar och finns. Vår huvudstad är Guds Jerusalem – det himmelska Jerusalem.

Man brukar ju ha sin identitet i det land man kommer ifrån – det är viktigt att ha kontakt med sina rötter – och vi kristna måste återerövra insikten om att vi har våra rötter i det himmelska rike som vi en gång döptes in i – annars blir vi något annat än vad Gud kallat oss till att vara.

Som jag tidigare nämnde så lyder Guds folk under andra lagar än resten av världens folk. Nu uppmanar jag inte till allmän anarki; vi skall fortfarande ge kejsaren det kejsaren tillhör – eller Kungen – eller Reinfeldt – eller den svenska staten. Vi får inte köra fortare på vägarna bara för att vi är kristna, även om det faktiskt hade varit roligt. Det är som sagt inte de skrivna lagarna det handlar om. Vi kristna skall vara goda medborgare i det land vi bor i – vi skall engagera oss i samhället och göra gott och så vittna om vår Herre Jesus Kristus. Samtidigt får vi aldrig glömma vår egentliga tillhörighet – tillhörigheten till Jesus och Guds rike. Vi skall veta att vi står under en annan lag – frihetens lag.

Låt mig ta sju exempel på lagar som är annorlunda i Guds rike än i världens rike:

1. Naturlagen: Vi har från barnsben fått lära oss att allting lyder under naturlagarna; När jag tappar smörgåsen från frukostbordet faller den alltid nedåt med pålägget mot golvet – det är en oföränderlig naturlag, säger man. Vi lär oss att ett plus ett alltid är två och att tillvaron är indelad i höjd, bredd och djup. Nu upptäcker forskarna förvisso att tillvaron inte riktigt är så enkel som man under många år undervisat – men det är i alla fall det vi fått ta emot. Detta tänkande förutsätter att det inte finns någon som är större än naturlagarna i sig – dvs. att Gud inte finns. Finns Gud och det är han som skapat naturlagarna är det helt rimligt att föreställa sig att Gud är större än dessa lagar. När Jesus således går på vattnet är det inte alls så imponerande som vi först tycker – det är bara ett tecken

för att vi skall förstå vem han är. När Jesus säger att vi skall utföra tecken som han och ännu större måste det således innebära att han tilldelar hans lärjungar samma frihet utöver naturlagarna som han själv har. Han vill att vi skall veta att det är just så – sedan vet han också att vi inte alltid klarar av att leva med den insikten, vi saknar tro: *Om ni har tro så stor som ett senapskorn skall ni kunna säga till berget här, kasta dig i havet*, påminner han oss. Guds rike begränsas inte av naturlagarna.

2. Lagen om brott och straff: Djup i vårt medvetande finns nedlagt en känsla för rätt och fel. Det ligger också nedlagt ett behov av hämnd i det inre. När någon gjort något fel vill vi att det skall följas av straff så att vårt hämndbegär får sin näring och tillvaron återställs.

Men Guds folk lever under annan lag. Dels gäller inte hämndens lag längre, hämnd är aldrig legitimt i ett kristet sammanhang. Vi skall istället älska våra fiender och be för dem som förföljer oss. Vi skall hellre vända kinden till och ge mer än den som tar av oss begär. Sådan är Guds rikes lag. Men straffet då? Skall syndaren som gjort ont mot mig verkligen gå fri? Ja, Jesus har sagt att straffet är Herrens – och vad jag vet så har han själv tagit straffet på sig då Jesus dog på Golgata kors. Vi kristna har därför mist rätten att döma någon enda.

Men är inte detta ett omöjligt samhällssystem? – så kan man väl inte förhålla sig till brottslingen – det är ju ologiskt! – Ja, det är det, men vår uppgift som kristna är att vittna om Guds rikes lagar även då de uppfattas som dåraktiga – de vittnar ju om den slutgiltiga sanningen.

3. Lagen om arbete och lön: I Guds rike får man inte lön efter sitt arbete. Detta har vi så svårt att förstå. Det är mer än en människa som gjort fina insatser i församlingarna i vårt land och som inte tycker att de fått tillräckligt med uppskattning och därför slutat. Ibland är det till och med så att vi utövar vårt kristenliv, våra gudstjänster, böner, vår bibelläsning för att vi liksom skall göra Gud glad och på gott humör, och så få belöning av honom. Detta är så fel tänk man kan tänka. Drivkraften i Guds rike – i det arbete som Gud verkligen vill ha utfört av oss – skall inte vara belöning utan den kärlek som Gud redan skänkt. I Guds rike kommer inte lönen efter arbetet utan före arbetet. Först Guds kärlek – och därefter drivkraften att utföra tjänst i Guds rike. Det kockar väsentligt med denna världs sätt att se på arbete och lön – men det är så Herren vill ha det.

4. Lagen om rättvisa och nåd: Visst låter det alltid rätt att sträva efter rättvisa? Ja ofta låter det så rätt att vi inte reflekterar över vad rättvisa i Guds rike egentligen är. Ibland kräver vi till och med rättvisa av Gud. Men att kräva rättvisa av Gud är inte så enkelt – rättvisan kan ju aldrig vara ensidig – skall rättvisa uppnås måste det vara rättvisa från alla håll – eller hur? Om vi kräver rättvisa så drabbar det kravet också oss; all min orättfärdighet, all min synd, allt

mitt hat, all den orättvisa jag utsatt andra för – den ber jag ju då också skall drabba mig – och då går jag ju under. Därför handlar Guds rike bara om nåd:

Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud, och utan att ha förtjänat det blir de rättfärdiga av hans nåd, eftersom han har friköpt dem genom Kristus Jesus.

Den som vill leva i Guds rike måste öva sig i att både leva av nåden och ge den vidare. Sanningen är dessutom den att man inte kan leva av nåden om man inte ger den vidare. Därför ber vi varje dag: *Förlåt oss våra skulder, liksom vi har fårlåtit dem som står i skuld till oss.* När vi förmår leva som vi ber då blir vi till ett enormt vittnesbörd i den här världen, som över allting annat älskar att i den s.k. rättvisans namn jaga syndabocker och ställa människor till svars.

Det är bara i Guds rike som också den som är syndare i världens ögon kan få nåd och barmhärtighet. Det är bara här! Gud har ju inte kallat rättfärdiga utan syndare till Jesu lärjungar... Det är därför vi är här...

5. Lagen om först och sist, störst och minst: ”Vi har ju lämnat allt och följt dig, hur skall det då gå för oss?” Man kan förstå lärjungarna fråga i evangeliet. Här har vi offrat jättemycket; - Nå, vilken är då vår belöning, vilken är frukten av vårt arbete. I Guds rike är själva frågan felställd, om än så mänsklig. Naturligtvis undrar vi var och en hur det skall gå för oss, vad Jesus tänker om oss, vilken placering i Guds rike vi egentligen har – men Jesus vill flytta vår blick från ett sådant tänkande. Han som räknar våra huvudhår förstår inte varför vi oroar oss för sådana saker. Snarare varnar han oss för att fortsätta jämföra den här världens lagar med Guds rikets lagar. I världen är den störst som alla ser upp till, den som äras av andra människor. Men i Guds rike är den störst som äras av Gud - och Gud värderar inte saker och ting på samma sätt som vi. Gud ser till hjärtats renhet, han ser till de gärningar som inte basunerats ut på torgen, han ser ödmjukhetens handlingar och det sanna självutgivandet. Många som är störst i den här världen är därför minst i Guds rike – och de som ställs sist i den här världen kan mycket väl bli först i Guds rike. Därför skall vi öva oss att se och värdera handlingar och människor med Guds blick och inte med världens blick. Det är alltså andra sociala lagar som skall gälla i församlingen än i resten av samhället.

6. Lagen om svaghet och styrka: Paulus säger i dagens episteltext att han förkastar allt som han innan såg som en vinning. Vi vet om Paulus att han gillade att hänga med vinnarna, han var stark och självständigt och styrdes av sin järnvilja då han begav sig till Damaskus för att ställas till svars. Men på vägen dit slogs han till marken av en som var starkare än han själv, av Herren Jesus. Men Jesu styrka var annorlunda än Paulus styrka – den utgick inte ur hatet och den egna styrkan utan ur självuppgivandet och den oövervinnerliga kärleken. Paulus oväntade möte med den självutgivande kärleken hos Jesus ställde allt på ända för honom:

... allt sådant som var en vinst för mig har jag för Kristi skull kommit att räkna som en ren förlust. Ja, jag räknar faktiskt allt som en förlust jämfört med det som är långt mera värt, kunskapen om min herre Kristus Jesus. För hans skull har allt det andra förlorat sitt värde för mig. Jag kastar det på sophögen för att vinna Kristus.

Församlingens största styrka i den här världen är vår svaghet. Vi har svårt att förstå det – särskilt vi som levt i Svenska kyrkan och genom hennes organisation tvingats vara en del av statens representation. Vi har förvisso fått tillgång till skattemedel och världslig status, men det ligger oss i fatet nu när tiderna snabbt förändras. Vi tror nämligen lätt att kyrkans styrka och hennes världsliga tillgångar hänger samman. Men det är inte sant. Svenska kyrkan – och många andra svenska samfund för den delen – har genom åren blivit svaga just pga. att vi har haft det så materiellt gott. Vi har inte vågat förlita oss på styrkan i vår svaghet. När det materiella då tas ifrån oss har vi därför ingen förtröstan kvar.

Svagheten i Guds rike bygger just på det faktum att vi vågat lämna allt – just som lärjungarna gjorde. Det är ju först när vi inte kan stå av egen kraft som vi in på skinnet får erfara att Jesus är med och stöttar – och först när vi fått den erfarenheten förmår vi tro och överlämna allt mer åt honom. I Guds rike – i vårt rike – är inte den störst som äger störst förmögenhet här i världen utan den som äger den största skatten i himmelen – så ser Guds rikes lag ut – också för Svenska kyrkan och vår församling.

7. Lagen om liv och död: I Guds rike är döden inget misslyckande, ingen katastrof – utan bara en port till evigheten. För den som tillhör Jesus genom dopet och tron väntar fullkomlighetens rike. Var och en kristen vet ju att det goda i den här tillvaron bara är en svag spegelbild av det som skall komma. Det betyder alltså att vi som tillhör Guds rike skall öva oss att ha blicken fäst bortom dödens mörker – vid ljuset från det himmelska Jerusalem. Det gör stor skillnad då vi värderar saker och ting här i livet. Ett folk med ett sådant fast hopp om sitt himmelska hemland påverkar det jordiska samhälle hon lever i. Hon räds inget – hon blir världens ljus och jordens salt.

Det är alltså andra lagar som styr Guds rike – vårt rike. När en människa kommer in i vår gemenskap får hon uppleva allt detta. Ja, allt detta finns hos oss. Ibland är vi dock så fyllda av den här världens sätt att se på saker och ting att vi inte förmår tro; det låter ju för bra för att vara sant, för otroligt för att vara förnuftigt! Ja, det gör det! – Men Guds rike är som sagt något annat – något nytt – låt oss upptäcka det. Låt oss glömma *det som ligger bakom oss och sträcka oss mot det som ligger framför oss och löpa mot målet för att vinna det pris där uppe som Gud har kallat oss till genom Kristus Jesus. Det är så vi skall tänka, alla vi fullkomliga. ... låt oss fortsätta på den väg som fört oss hit.*